

Jornades d'Intercanvi d'Innovacions Docents

*“L'avaluació per competències en
l'ECTS: de la teoria a la pràctica a la
UVic”*

Lucrecia Keim (Facultat de Ciències Humanes
Traducció e Interpretació)

Percepcions del professorat

1. *Determinar els criteris d'avaluació per a aquesta competència /aquest grup de competències no em costa gaire.*

Redactat de la competència/ de les competències	Raonament
<ul style="list-style-type: none"> ● Capacitat d'anàlisi i de síntesi ● Preocupació per la qualitat ● Habilitat per treballar amb autonomia ● Destresa en l'ús de la informació 	<p><i>Aquestes competències les puc avaluar bé preparant proves i treballs la resolució dels quals obligui a l'estudiant no tan sols a conèixer la matèria si no també a aplicar aquestes habilitats.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Dominar el processador de textos (CG) ● Tenir capacitat per generar noves interpretacions (CG) ● Saber establir relacions entre esdeveniments contemporanis (CE) ● Saber situar-se en un període històric i ser capaços de sentir empatia (CE) 	<p><i>Tant en el cas de les competències generals com en les específiques, és fàcil comprovar el nivell d'assoliment a través dels exercicis –diversos al llarg del curs- que realitzen. Es tracta de pensar formes d'avaluació –en general comentaris de text després d'explicacions a classe que els obliguin a cenyir-se a aquestes competències</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Saber-se expressar en diferents registres segons les situacions ● Consecutiva: comprendre'n els principis generals i saber aplicar les estratègies de la presa de notes 	<p><i>Es refereixen a tasques força concretes o almenys, els resultats no són difícils de captar pel professorat o pels mateixos alumnes.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ● E1- Conèixer els conceptes bàsics de la documentació ● E4 - Analitzar i avaluar fonts d'informació i sistemes de gestió documental 	<p><i>Trobo que no em costa gaire perquè obtinc resultats objectivables de l'aprenentatge dels estudiants.</i></p>
<p>En general, totes les competències específiques, com ara:</p> <p>En acabar l'assignatura, l'estudiant ha de ser capaç de:</p> <p>E1- Entendre de manera detallada: cartes i correus electrònics formals i informals, textos descriptius reals i textos informatius reals.</p> <p>E2- Escriure amb un grau de correcció acceptable a nivell lingüístic i a nivell textual: cartes i correus electrònics, textos descriptius i textos informatius.</p>	<p><i>Són competències que estan directament relacionades amb els continguts del curs i que se'm presenten d'una manera molt clara a l'hora de determinar-ne l'avaluació i els tipus d'exercicis que em poden permetre d'avaluar-les. Aquests exercicis estan també directament relacionats amb les activitats i els exercicis que proposo durant les classes per assolir els objectius de l'assignatura.</i></p>

2. Determinar els criteris d'avaluació per a aquesta competència /aquest grup de competències ho trobo complicat/ em causa alguns problemes.

Redactat de la competència/ de les competències	Raonament
<p>Algunes competències generals com:</p> <p>G2- Establir nexes i ponts entre els coneixements i les destreses adquirits en matèries afins de la carrera.</p> <p>G7- Fer servir a nivell avançat el processador de textos.</p>	<p><i>Em sap greu admetre-ho, però es tracta de dues competències que enguany he deixat una mica descuidades perquè he donat prioritat a les competències específiques i al treball amb autonomia i en equip. Aquestes dues últimes competències generals que acabo d'esmentar abans també em quedaven lluny però ara amb les tutories, els qüestionaris, les guies de treball i les tasques realitzades en grup, crec sincerament que les puc avaluar sense problemes.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Capacitat de resoldre problemes d'estudi • Capacitat per aprendre autònomament 	<p><i>L'avaluació d'aquestes competències se'm fa més difícil d'avaluar a causa del seu grau d'abstracció. Tinc la impressió que només es poden avaluar indirectament a partir d'un resultat global positiu (o negatiu) del rendiment de l'estudiant. Per avaluar-les més directament hauria de fer un seguiment més proper i individual a cadascun dels estudiants i, probablement, tampoc trobaria la manera d'avaluar-los objectivament.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar la curiositat intel·lectual (CG) • Saber defensar les pròpies opinions amb arguments contrastat (CG) • Aprofundir en la formulació i comprovació d'hipòtesis (CE) 	<p><i>Aquestes competències em resulten més difícils d'avaluar perquè abasten objectius-competències a més llarg termini. Penso que, a vegades, es tracta de sembrar i de fer reflexionar de manera que, a partir d'aquest moment es comencin a plantejar qüestions poc treballades amb anterioritat.</i></p>
<p>G4 - Comprendre les necessitats i motivar-se per assolir uns nivells de qualitat.</p> <p>G5 - Prendre la iniciativa per aplicar els coneixements de l'assignatura.</p>	<p><i>En aquest altre cas, trobo més dificultats perquè em costa molt més d'obtenir resultats objectius. L'interès i motivació de l'estudiant per la qualitat no són comprovables directament. (...)</i></p>

Extracte del document:

“ORIENTACIONS PER A LA PROGRAMACIÓ D'ASSIGNATURES
ADAPTADES AL MODEL DE CRÈDIT EUROPEU”

Elaborat per: Francesca Bartrina, Sergi Massana, Olga Pedragosa, Pere Pujolàs, Josep Santacreu i Joan Soler (setembre de 2003, aprovat pel CDU al juliol, de 2005)

4. Avaluació

4.1 Orientacions generals

En una programació didàctica, l'avaluació ha d'especificar els elements que es consideraran, els instruments que s'utilitzaran, i amb quin criteri, per comprovar fins a quin punt l'alumnat haurà adquirit, desenvolupat, consolidat... les competències professionals –o els resultats d'aprenentatge- que s'han especificat en els objectius didàctics.

Les decisions sobre l'avaluació haurien de coordinar-se amb la resta del professorat, del grup, curs i estudis amb la finalitat de compartir-les i complementar-les tant com sigui possible.

Entenem per elements d'avaluació els aspectes que el professor o la professora tindrà en compte per valorar l'assoliment dels objectius didàctics.

Per exemple:

- Adquisició de coneixements teòrics
- Aplicació pràctica dels coneixements
- Assistència i participació en les sessions de classe, en les sessions de treball dirigit i en les sessions de tutoria
- Etc.

Els instruments d'avaluació representen el mitjà pràctic que el professor o la professora utilitzarà per avaluar els objectius didàctics. Per exemple:

- Prova o examen escrit
- Prova oral
- Entrevista
- Treball individual escrit
- Treball escrit, fet en equip
- Etc.

El criteri determina el pes específic de cada element –o de cada instrument- en la qualificació final de l'assignatura. Sol expressar-se en forma de percentatge.

Per exemple:

- Prova final escrita (30 %)
- Prova oral (30 %)
- Treball de reflexió personal (30 %)
- Participació en la realització d'exercicis pràctics durant les hores de treball dirigit (10%).

No totes les competències professionals es poden comprovar amb un mateix element o instruments d'avaluació. Per determinar els diferents elements i

instruments que hem d'utilitzar ens pot servir la taula següent, en la qual es relacionen els objectius didàctics i els elements/instruments d'avaluació:

Objectius didàctics	Elements/instruments d'avaluació
1. Justificar quan cal un sistema alternatiu o augmentatiu de comunicació (SAAC)	<ul style="list-style-type: none">• Estudi de cas: Resolució d'un cas pràctic• Examen escrit
2. Elaborar una proposta de SAAC (Bliss o SPC) en funció de les característiques comunicatives de l'usuari.	
3. Reconèixer les possibilitats que ofereix un SAAC.	
4. Analitzar el procés d'introducció d'un SAAC i les estratègies a utilitzar.	
5. Elaborar un plafó de comunicació amb el programa informàtic Board Maker.	<ul style="list-style-type: none">• Treball en equip: elaboració d'un plafó de comunicació per a un determinat usuari, tot utilitzant el programa Board-Maker.
Etc.	

4.2 Algunes idees pràctiques

4.2.1. Instruments d'avaluació utilitzats en les diferents experiències

De l'anàlisi de les programacions de les assignatures que s'estan impartint amb el model de crèdit europeu n'hem pogut extreure els següents instruments d'avaluació:

a). Exàmens

- Examen tipus test (amb multiresposta). Possibilitats de fer-ho en diferents formats: en paper, *on line* o oral
- Examen de resposta oberta
- Examen mixt, amb preguntes obertes i tipus test
- Examen tipus test justificant les respostes

b). Treballs individuals

- Treball de recerca amb seguiment (tutelat)
- Treball de recerca breu (sense seguiment)
- Treball de recopilació d'informació sobre un tema (del tipus inventari o fer llistats de conceptes)
- Treball de recerca o de buidatge d'informació (mitjançant internet, o la premsa diària...)
- Treball descriptiu (d'un fet, d'un lloc, d'un fenomen o d'un procés)
- Treball de pràctiques o memòria d'una pràctica

c). Treballs en equip

- Treball en equip, és aquell treball on els diferents alumnes assumeixen diferents responsabilitats dins l'equip, aprenent així a organitzar-se. Per exemple amb la creació d'una pàgina web, un s'encarrega del suport informàtic, l'altre dels continguts, l'altre del disseny gràfic, etc. El professorat supervisa, a més del resultat final, tot el procés de realització per tal d'integrar cada part en la totalitat del treball i evitar que l'alumnat aprengui només la tasca concreta que ha realitzat.

d). *Redaccions i comentaris*

- Comentari d'un text
- Ressenya d'un llibre (amb contingut valoratiu i subjectiu)
- Reseñció d'un llibre (resum de l'argument)
- Comentari de material audiovisual (vídeo, diapositives, casset, DVD...)
- Redacció d'opinió sobre un tema
- Lliurament d'apunts passats a net
- Lliurament d'entrevistes realitzades a terceres persones (permet diferents suports, per escrit, àudio, vídeo, MP3...)
- Ressenyes de visites (a museus, institucions, d'assistència a conferències, etc.)

e). *Exercicis i proves*

- Realització d'una pràctica de laboratori
- Exercici de demostració d'habilitats (informàtiques, cartogràfiques, psicomotrius, memorístiques, etc.)
- *Listenings*
- Dictats
- Realització d'exposicions orals
- Resolució de problemes numèrics (tipus matemàtiques, comptabilitat, etc.)
- Resolució de problemes no numèrics (lingüístics, socials, naturals, etc.)
- Resolució de conflictes escenificant-los (infermer/a *versus* pacient, empresari/a vs. sindicat, etc.)
- Entrevista personal professor/a –alumne/a
- Treball de camp (individual o en grup)

4.2.2 Possibles instruments per avaluar les diferents competències professionals

Competències instrumentals:

Examen de resposta oberta, examen tipus test o mixt, treball o memòria d'una pràctica, pràctica de laboratori, dictats, *listenings*, resolució de problemes numèrics, resolució de problemes no numèrics, treball de recopilació i buidatge d'informació (dels tipus inventari o fer llistats de conceptes mitjançant biblioteca, internet, etc.), exercici de demostració d'habilitats (informàtiques, cartogràfiques, etc), ressenya d'un llibre.

Competències interpersonals:

Treballs en equip on cada alumne assumeix una responsabilitat diferent coneguda pel professorat, preparació de temes per a la participació en debats i/o fòrums, resolució de conflictes escenificant-los, realització d'entrevistes a terceres persones, ressenyes de visites (a museus, institucions, d'assistència a conferències).

Competències sistèmiques:

Examen de resposta oberta, examen tipus test justificant la resposta, treballs de recerca tutoritzat, comentaris de text o d'altres materials (vídeo, etc.),

redacció d'opinió sobre un tema, entrevista personal professor/a-alumne/a, exposicions orals, treball de camp, treball descriptiu, ressenya d'un llibre.

Exemple de posada en pràctica

Extracte de la descripció de l'assignatura "Ampliació de la llengua alemanya" (Til) en el marc del Pla Pilot d'Adaptació a l'EEES (curs 2007-08, Lucrecia Keim)

Competències específiques	
Competències	Avaluació
<p>Comprensió escrita (i anàlisi de gèneres textuais)</p> <p>Tot i que aquí es desglossen tan sols les competències de la comprensió escrita, és important considerar que aquestes s'han d'entendre lligades a les d'anàlisi de gèneres textuais desglossades abaix.</p> <p>En acabar el curs l'estudiant ha d'evidènciar la seva capacitat d'entendre de forma global i detallada</p> <ul style="list-style-type: none"> - textos narratius (anècdotes, explicació de successos i biografies informals i formals) - textos descriptius no avaluatius (descripció de persones i de llocs) - textos descriptius amb concentració d'informació (entrades de diccionari monolingüe i enciclopèdies i notícies curtes) - textos descriptius de processos (instruccions d'ús senzilles i textos de l'àmbit científic divulgatius) - cartes i correus electrònics personals en què es fan i rebutgen propostes i s'argumenten els motius - cartes formals senzilles (confirmació de reserva de viatge i d'hotel i invitació d'assistència a un acte) <p>En acabar el curs l'estudiant ha d'evidènciar la seva capacitat d'entendre de forma global</p> <ul style="list-style-type: none"> - textos d'opinió i argumentatius senzills en diaris (articles d'opinió sobre temes d'actualitat i cartes al director) i en revistes de l'àmbit divulgatiu (revistes per a joves) - textos narratius llargs i lleugerament adaptats per a lectors que aprenen l'alemany com a llengua estrangera (60-80 pàgines) 	<p>Avaluació contínua</p> <p>En acabar cada mòdul de continguts l'estudiant rebrà un encàrrec de treball que inclourà la lectura d'un text prototípic, la realització d'un mapa conceptual i un protocol de lectura on farà constar els problemes de comprensió i les tècniques emprades per resoldre'ls.</p> <p>Durant el curs es faran 4 tests en els que hi haurà una tasca de comprensió escrita (fer un mapa conceptual i escriure un resum del text en la llengua materna de l'estudiant)</p> <p>Aquestes evidències seran comentades en les tutories.</p> <p>Portafoli final</p> <p>Al portafoli l'estudiant haurà de documentar el seu progrés en les competències de comprensió escrita en base als protocols i els resultats dels tests, així com en base a l'assessorament rebut durant les tutories.</p>
Anàlisi textual i conscienciació	

<p>lingüística</p> <p>En acabar el curs l'estudiant ha d'evidenciar la seva capacitat</p> <ul style="list-style-type: none">- de reconèixer els trets lingüístics característics dels gèneres textuais tractats (vegèu continguts)- de comparar les estructures lingüístiques d'aquests gèneres en textos en alemany i en castellà/català fent una anàlisi contrastiva- de fer servir la traducció directa i inversa del TEXT (textos curts) com a eina de conscienciació lingüística (amb la guia del professorat)- de diferenciar els trets característics de gèneres textuais comparant models de text a nivell alemany-alemany (concretament anècdota amb notícia curta)- de fer servir la declinació dels sintagmes nominals en alemany com a indicador de la funció sintàctica en l'oració- d'identificar els prototips bàsics de l'ordre de sintagmes en l'oració en alemany i les funcions del canvi d'ordre- d'identificar el valor de concentració d'informació de determinats recursos lingüístics en la llengua alemanya (construccions de participi i sustantius i adjectius compostos) i explicitar el seu significat fent servir diverses formes d'atribució (oracions de relatiu, sinònims ...)- de fer esquemes /mapes conceptuals de l'estructura lògica dels textos- de parafrasejar en alemany el contingut de determinats textos	<p><u>Avaluació contínua</u></p> <p>En acabar cada mòdul de continguts l'estudiant rebrà un encàrrec de treball que inclourà tasques relacionades amb aquestes competències. Aquestes tasques estaran en part lligades al text de lectura.</p> <p>Durant el curs es faran 4 tests en els que hi hauran tasques evidenciadors del nivell d'assoliment de les estructures lingüístiques treballades en aquell període.</p> <p>Aquestes evidències seran comentades en les tutories.</p> <p><u>Portafoli final</u></p> <p>Al portafoli l'estudiant haurà de documentar el seu progrés en les competències d'anàlisi textual i conscienciació lingüística en base als resultats de les tasques i els resultats dels tests, així com en base a l'assessorament rebut durant les tutories.</p>
---	--

Exemple de fitxa de treball omplerta per una estudiant d'aquesta assignatura el curs 2007-08

EINHEIT 3

Arbeitsauftrag 5: Leseaktivität

1. Lies den Text auf der nächsten Seite einmal ohne Wörterbuch durch.
2. Antworte auf diese Frage:
 - Gibt es Unterschiede zwischen Männern und Frauen in Bezug auf die Freundschaft?
Ja, es ist nicht ähnlich.

- Was machen Männer gern mit ihren Freunden und was machen die Frauen gern mit ihren Freundinnen?
Wenn Männer mit ihren Freunden ein Konflikt haben, sie wird der Konflikt ausgetragen und sie trinken zusammen ein Bier.
- 3. Lies den Text nochmal durch und MARKIERE maximal 10 Wörter, die du im **Wörterbuch** suchen willst.

MARKIERE auch die **Komposita und Derivate**, die du selbst deduieren kannst.

MARKIERE die **Konnektoren**, die dir helfen, die Logik des Textes zu verstehen.

- 4. Lies den ganzen Text nochmal durch. Glaubst du, dass du nun den Text global verstanden hast?

Ungefähr. Viele Wörter sind sehr kompliziert zu verstehen.

- 5. Schreib nun eine Synthese des Textes (ca. 80 Wörter) auf Spanisch/Katalanisch.

L'article "Auf die Freundschaft" analitza les diferències entre l'amistat de les dones i l'amistat dels homes. Normalment els millors amics són persones del mateix sexe, però en alguns casos es pot trobar una amistat formada per membres de sexe oposat.

Les dones necessiten una bona amiga per passar-s'ho bé, però també per ajudar-les a solucionar els seus problemes. Quan la relació entre elles s'acaba poden esdevenir grans enemigues. En canvi, els homes solen tenir una relació d'amistat molt més esportiva. Si tenen cap problema entre ells, intenten solucionar-lo amb la companyia d'una cervesa.

Així doncs. El tòpic que diu: "les dones parlen i els homes juguen a futbol" no és del tot cert.

Comentario: La idea que transmet el text és que tan sols en alguns casos es pot trobar aquest tipus d'amistat.

Comentario: De fet el text confirma aquest tòpic. Fixa't en el títol del segon apartat "Kein Klischee"

- 6. Fülle nun den Lesefragebogen GANZ EHRlich aus. Markiere nur das, was du wirklich gemacht hast!!!

LESEFRAGEBOGEN

1. Identificar el tema global:	
• He contextualitzat el text?	<i>Sí</i>
• M'he fixat en les fotos?	<i>No n'hi ha</i>
• Entenc el títol?	<i>Sí</i>
2. Construir expectatives abans de la lectura:	
• Quins podrien ser punts importants?	<i>Les diferències entre les relacions d'amistat entre dones o bé entre homes.</i>
3. Separar el text en paràgrafs rellevants i preparar un mapa textual (llegir més en detall):	
• He subratllat les informacions que entenc fàcilment i potser són importants?	<i>Sí</i>
• He buscat el significat dels verbs ? • He identificat el subjecte en les oracions importants?	<i>Alguns, no he necessitat buscar el significat de tots els verbs.</i>
• Hi ha connectors que em mostren l'estructura lògica del text? • Els he marcat ?	<i>He marcat els connectors que crec que hi ha.</i>
• He desglossat mots compostos importants en el text? • He intentat deduir el significat dels derivats ?	<i>Sí, però a vegades és complicat trobar el significat exacte dels mots compostos.</i>
• Tinc prou informació per poder preparar el mapa textual ?	<i>Sí</i>

BEZIEHUNGEN FRAUEN REDEN, MÄNNER WOLLEN WAS ERLEBEN

Auf die Freundschaft!

Jeder hat **durchschnittlich 3,3**, sagt das **Wissenschaftszentrum für Sozialforschung**. 15 Prozent der Deutschen sagen, sie hätten gar keine. Ohne sie sterben wir statistisch gesehen früher - und einsam. Wer sie gut behandelt, erhöht seine **Lebenserwartung** sogar um fast ein Viertel. **Die Rede** ist von Freunden! Was macht sie besonders, was unterscheidet Frauen- und **Männerfreundschaften**? Wir nahmen beide unter die Lupe.

Von Vera Altröck, Anne Dewitz

Frauen sagen, nur unter ihresgleichen gibt es wahre Freundschaft. Das gleiche behaupten aber auch Männer. Fakt ist: Die Mehrheit der Freundschaften entstehen unter Frauen bzw. unter Männern. Gemischte Doppeln sind eher selten. Ein Leben ohne die beste Freundin können sich die meisten Frauen nicht vorstellen: Mit ihr verbinden sie sowohl Spaß haben, ausgehen und feiern, als auch seelische Unterstützung bei Problemen. Aber wenn beste Freundinnen sich trennen, kann aus der nächsten Vertrauten plötzlich die schlimmste Feindin werden.

Befreundete Männer regeln das meistens sportlich: Wenn es ein Problem gibt, wird der Konflikt direkt ausgetragen und der Ärger bei einem gemeinsamen Bier heruntergespült. Simon (30) stört es am meisten, wenn Norman (31) wieder einmal unpünktlich zu einem Treffen kommt. Und Norman ist von Simons "teilweise leicht übertriebener aufbrausender Art" genervt. Was sie zusammenhält sind "ein gemeinsamer Sinn für Humor, Ehrlichkeit und Verlässlichkeit".

Birgitta schätzt an ihrer Freundin Anke am meisten, dass sie bei ihr genau weiß, woran sie ist. "Sie mischt sich nicht ein, gibt einfach nur Rat." Anke mag an ihrer Freundin am liebsten ihre "bedingungslose Loyalität, egal, worum es geht".

Kein Klischee: Frauen reden, Männer kicken

Wie sich die Freunde einen perfekten gemeinsamen Tag vorstellen, zeigt auch, wie unterschiedlich Frauen und Männer ticken. Während Anke und Birgitta am liebsten unter sich bleiben zum "Wellnessen, Lachen und Erzählen", steht bei den Männern Fußball, Tennis und Feiern in geselliger Runde an. Eigentlich ist der Unterschied zwischen Männer- und Frauenfreundschaften ganz einfach: Die einen schreien sich auf dem Spielfeld an, die anderen stehen am Rand und bequatschen ihren Beziehungsstress.

(Hamburger Abendblatt - erschienen am 5. Mai 2007) <http://www.abendblatt.de/daten/2007/05/05/735293.html?prx=1>

[Comentari de la professora:] Versuch beim nächsten Text mehr auf die Konnektoren zu achten. Das hilft wirklich einen Text zu verstehen. Wir sprechen darüber im Unterricht.

Propostes per a l'avaluació de competències genèriques

Extracte de:

Pedragosa i Xuclà, Olga/ Planas i Cuchi, Jordi. *Competències: definició i propostes de treball. Guies del professorat, 1.* Vic: Servei de Publicacions de la UVic. 2006

5.2 Rúbrica per al pensament crític

Aquest és el model desenvolupat per la universitat de Washington per al pensament crític. És el resultat d'un projecte finançat pel govern federal dels estats units. En aquest projecte es van identificar set àrees clau del pensament crític:

- Identificació del problema
- Demarcació del problema
- Reconeixement de perspectives alternatives
- Identificació del context
- Identificació d'evidències i avaluació
- Reconeixement de les assumpcions principals implícites o explícites en l'objecte d'estudi
- Avaluació de les implicacions i plantejament de les conclusions potencials

A partir d'aquestes àrees es va desenvolupar l'esquema estructural que presentarem a continuació i que és el que es coneix amb el nom de rúbrica per al pensament crític. L'aplicació d'un sistema docent basat en aquesta rúbrica va ser avaluat experimentalment en grups d'estudi i grups control donant com a resultat una millora significativa del rendiment acadèmic dels estudiants que havien utilitzat els sistema d'anàlisi crítica. Per a més informació es pot consultar la pàgina web: <http://wsuctproject.wsu.edu/>.

Rúbrica per al pensament crític	
Nivell 1. Identifica i resumeix el problema/qüestió objecte d'estudi o d'anàlisi	
Emergent	Dominat
No identifica ni resumeix el problema, es troba confós o identifica un problema diferent i inapropiat. Fa una representació inadequada o poc acurada del tema d'estudi.	Identifica el problema principal i els aspectes subsidiaris o implícits del problema i en sap expressar clarament les interrelacions. No només és capaç d'identificar el problema si no que en reconeix els matisos.
Nivell 2. Identifica i presenta la seva pròpia hipòtesi, perspectiva o posició d'una forma rellevant per a l'anàlisi de la qüestió	
Emergent	Dominat
Només considera una sola font o punt de vista de l'argument, i no aconsegueix clarificar o presentar de forma coherent una visió personal. No aconsegueix identificar altres posicions crítiques.	Identifica i reconeix de forma adequada i rellevant, una posició pròpia en relació a l'objecte d'estudi. Aquesta posició sol ser el resultat de combinar experiència prèvia o fonts d'informació complementaries durant el procés d'anàlisi.

Nivell 3. Identifica o considera altres perspectives rellevants que són importants per a l'anàlisi	
Emergent	Dominat
Treballa des d'una única perspectiva, i no aconsegueix incorporar visions alternatives, en especial aquelles que són rellevants per a l'objecte d'estudi.	Té en compte perspectives apuntades prèviament durant el curs, i perspectives addicionals i diverses obtingudes en processos de recerca bibliogràfica.
Nivell 4. Identifica i valora les assumpcions bàsiques inherents en l'objecte d'estudi	
Emergent	Dominat
No és capaç de fer aflorar les assumpcions o models de l'objecte d'estudi, o els aspectes ètics derivats, o ho fa molt superficialment.	Identifica i és capaç d'analitzar i fins i tot qüestionar la validesa de les assumpcions o models implícits, i si cal, les implicacions ètiques derivades.
Nivell 5. Identifica i valora la qualitat de les dades i altres evidències experimentals i aporta dades/evidències addicionals per a l'anàlisi de l'objecte d'estudi	
Emergent	Dominat
Es limita a reproduir la informació proporcionada prenent-la com a fet incontrovertible, o nega les evidències sense una adequada justificació. Confon les associacions i correlacions causa-efecte. No és capaç de distingir entre fets, opinions i judicis de valor.	Examina les evidències i les seves fonts, qüestiona la seva exactitud, precisió, rellevància i abast. Analitza les relacions causals i planteja possibles conseqüències. Distingeix clarament fets d'opinions, i reconeix els judicis de valor.
Nivell 6. Identifica i considera la influència del context en l'objecte d'estudi	
Emergent	Dominat
Analitza el problema només des d'una perspectiva egocèntrica. Presenta el problema obviant les seves connexions amb altres contextos.	Analitza l'objecte d'estudi amb un sentit clar del marc i el context. Analitza altres contextos potencialment relacionats i rellevants.
Nivell 7. Identifica i avalua conclusions, implicacions i conseqüències	
Emergent	Dominat
No aconsegueix identificar les conclusions de l'anàlisi, ni les implicacions i conseqüències. No és capaç d'establir les relacions amb entre els diferents elements del problema com ara el context, les implicacions, les assumpcions, les dades i evidències.	Identifica i discuteix les conclusions, implicacions, i conseqüències tot considerant el context, les assumpcions, les dades i les evidències Elabora de forma objectiva una visió pròpia i sofisticada de l'objecte d'estudi.

	1	2	3	4	5
Tots els membres estan presents					
Parlen sobre el possible procediment a desenvolupar					
Intervé únicament una sola persona					
S'escolten activament entre si					
S'aprecia un clima d'equip agradable					
Expliciten els conflictes					
S'aprecia que s'ajuden mútuament					
Hi ha un treball constructiu en la resolució del conflictes					
Tots els membres de l'equip contribueixen per igual					
L'equip optimitza el temps de treball					
S'aprecia un aprenentatge mutu entre els alumnes					
Es disposa d'un pla de treball que marca el desenvolupament de les tasques del grup					
Es subordinen interessos generals del grup per sobre dels individuals					
Hi ha la suficient llibertat per expressar i discutir les opinions					
Es dona una comunicació fluida entre els membres de l'equip					
S'aprecia una motivació per a treballar junts					
Les decisions es prenen per consens de la majoria escoltant i considerant els altres punts de vista					
El grup té un treball constant					
S'elaboren registres sobre reunions i acords establerts					
Qualsevol membre de l'equip pot respondre sobre les fases o objectius del grup					
S'aprecien canvis en la dinàmica de l'equip una vegada avaluat el funcionament					
El grup està liderat per una o dues persones que dinamitzen el treball					
Habitualment s'estableixen moments d'avaluació del propi funcionament del grup per tal de millorar-lo					
Tothom coneix quins són els objectius del grup i les normes de treball					
Els estudiants mostren una visió d'equip					
S'estableixen responsabilitats i rols complementaris per al bon funcionament del grup					

Altres observacions

Exemples de reflexions finals en els portafolis de l'assignatura "Seminari de llengua-Alemanya" (curs 2007-08)

Indicacions de la docent per preparar i redactar el portafolis final:

"L'objectiu del portafoli és evidenciar el grau d'assoliment de les competències relacionades amb l'assignatura. Com es desprèn del full d'autoavaluació no tan sols s'han de mostrar coneixements sobre la cultura alemanya sinò, i això és gairebé més important, s'ha de demostrar la capacitat de relacionar informacions obtingudes de fonts fiables diverses, d'interpretar aquestes informacions i d'analitzar en determinats textos les referències culturals que s'hi facin. A més, s'ha de demostrar la capacitat d'expressar una opinió justificada i raonada sobre determinats aspectes de la cultura alemanya.

Per tal de facilitar el camí per a aquesta reflexió la docent ha preparat unes preguntes guia que s'han de respondre de la forma més completa possible fent servir els dossiers, els apunts de classe, els recursos penjats al campus i si escau altres fonts de documentació. Tota la informació que s'hi inclogui s'ha d'haver elaborat i s'ha d'haver redactat personalment. Els textos o fragments de textos procedents d'altres fonts s'han de marcar com a cites i s'hi ha d'indicar la font de la qual han estat extrets. D'altra forma, es consideraran plagis i portaran a un suspens de l'assignatura.

L'objectiu del comentari final és fer una reflexió ordenada sobre els aspectes que s'han estudiat durant l'assignatura i sobre aquells continguts que hagin cridat més l'atenció. Al mateix temps, ha de servir com a conclusió de l'anàlisi de les evidències que s'hi aporten." (Keim 2008)

Exemple 1: **Reflexión final**

Este seminario me ha interesado en especial, por el aspecto práctico del mismo y por la reflexión que conllevaba. Los aspectos culturales son uno de los flecos más importantes de todo ejercicio traductológico, siendo la tradición traductológica un aspecto básico para realizar una traducción uniforme de ciertos términos para los que ya existe una traducción. Tal y como comentaba en el módulo 1 y para mi asombro, descubrí que la traducción de Dresden por Dresde no era una equivocación ortográfica de los periódicos en dónde veía escrita, sino que se ha convertido en tradición, Dios sabe de dónde.

Los referentes culturales son la cruz de la cara de la Traducción.

En este seminario he aprendido a tener una "Vogelperspektive"- término que lo utilizan más bien los estudiantes de derecho en Alemania- de lo que es la traducción. He aprendido a tener una visión más amplia de esta disciplina, he aprendido a pensar en un interlocutor que forma parte de una cultura en concreto y he aprendido algo más de Alemania, de su historia, geografía, gentes y cultura. [Estudiant semipresencial]

Exemple 2: **Reflexión final**

Mi conclusión, así como reflexión sobre la asignatura de seminario de alemán es muy positiva.

Hemos trabajado temas muy básicos sobre la cultura alemana: su historia, su cultura, sus símbolos más emblemáticos, curiosidades, hasta llegar a la actualidad (población, geografía, economía...)

Había temas que desconocía totalmente, más bien desconocía la gran mayoría, por eso mi interés por apuntarme a esta asignatura. También pienso que a veces se tiene una idea equivocada de lo que es Alemania, sobre todo si nos dejamos llevar por sus antecedentes

(época Nazi) ya que según el medio por el cual nos documentemos nos puede dar una visión u otra de la realidad.

También me ha servido para descubrir curiosidades o diferentes maneras de hacer o ver las cosas, como puede ser, la manera de preparar una comida, las fiestas navideñas y su preparación o fiestas típicas de allí, como el Oktoberfest.

Por lo lado la parte que se me ha hecho más pesada ha sido la de historia del S.XIX ya que la he encontrado bastante difícil de entender y me he tenido que documentar bastante para poder acabar situándome (demasiadas guerras), mientras que el S.XX me ha pasado todo lo contrario, ya que tenía más o menos una idea previa de los hechos.

Con lo cual, puedo decir que Seminario de Alemán me ha ayudado a hacerme una pequeña guía de la cultura alemana y a su vez a quitarme ideas erróneas que tenía creadas de antemano. [Estudiant presencial]

Exemple 3:

Comentari final

En relació al portafoli, trobo que és una bona activitat, ja que s'aprenen moltes coses d'Alemanya fent aquest tipus d'exercicis, així, penso que és una bona experiència. A més, el que m'agrada és que les coses que he après a seminari d'Alemanya, com que les hem hagut de treballar, m'han quedat molt més que no pas si haguéssim fet un examen. El problema que tinc, però, potser és que no tenim gaire temps per fer les feines de classe, perquè de cada assignatura tenim moltíssima feina...per això em fa ràbia, perquè no pots dedicar tot el temps que voldries a fer segons quines activitats. M'ha agradat molt així com està enfocada l'assignatura, ja que no tot és història i política, sinó que també hem après moltes coses referents a la cultura Alemanya que abans no sabia. [Estudiant presencial]

Proposta de tasques / instruments d'avaluació relacionats amb objectius d'aprenentatge/ competències (Biggs 2005: 244)

Tabla 9.2 Algunas tareas de evaluación y los tipos de aprendizaje evaluados

Modalidad de evaluación	Tipo de aprendizaje más probablemente evaluado
<i>Prosa, tipo de ensayo</i>	
Examen de ensayo	Memorístico, preguntas variadas, estructuración rápida.
Libro abierto	Como en el examen, pero menos memorístico, cobertura.
Trabajo, ensayo para casa	Mucha lectura, interrelacionar, organizar, aplicar, copiar.
<i>Prueba objetiva</i>	
Opción múltiple	Reconocimiento, estrategia, comprensión, cobertura.
Resultado ordenado	Jerarquías de comprensión.
<i>Evaluación del rendimiento</i>	
Prácticas	Destrezas necesarias en la vida real.
Seminario, presentación	Destrezas de comunicación.
Pósters	Concentrarse en lo relevante, aplicación.
Entrevistas	Responder interactivamente.
Episodios críticos	Reflexión, aplicación, sentido de la relevancia.
Proyecto	Aplicación, destrezas de investigación.
Diario reflexivo	Reflexión, aplicación, sentido de la relevancia.
Estudio monográfico de casos, problemas	Aplicación, destrezas profesionales.
Portafolios	Reflexión, creatividad, resultados imprevistos.
<i>Evaluaciones rápidas (clases grandes)</i>	
Mapas conceptuales	Cobertura, relaciones.
Diagramas de Venn	Relaciones.
Ensayo en tres minutos	Nivel de comprensión, sentido de la relevancia.
Fragmentos	Descubrir la importancia del detalle significativo.
Respuestas cortas	Recuerdo de unidades de información, cobertura.
Carta a un amigo	Comprensión holística, aplicación, reflexión.
Prueba de espacios en blanco	Comprensión de ideas principales.

© narcea, s. a. de ediciones

Proposta en pilotatge per a l'avaluació de les competències en l'assignatura "Cultura i civilització germàniques" (Til)

Competències	Activitat/ tasca	Criteris
E1- Disposar de nocions enciclopèdiques sobre la relació entre cultura i acció comunicativa, sobre geografia física i política d'Alemanya i sobre els esdeveniments històrics clau.	Redacció d'un informe al final de cada mòdul en base a preguntes guia i amb la finalitat de sintetitzar els continguts enciclopèdics del mòdul treballat. Aquests informes formen part del portafolis. L'estudiant podrà consultar tots els recursos que cregui convenients.	<ul style="list-style-type: none"> - Grau de correcció - Capacitat de síntesi i d'interrelació - Valoració de les aportacions pròpies
E2- Raonar el perquè de determinats fets històrics i de trets característics de la societat, l'economia i política d'Alemanya tot fent referència a fonts de documentació concretes	Participació activa als debats de classe i participació al fòrum de l'assignatura en el campus. Es valorarà la capacitat de l'estudiant d'argumentar tot relacionant els diversos coneixements enciclopèdics.	<ul style="list-style-type: none"> - Grau d'escolta activa - Formulació de preguntes crítiques - Nivell de documentació - Nivell de reflexió
E3- Escatir i contrastar les diferències entre sistemes institucionals.	Encàrrec de treball col.laboratiu a l'aula d'informàtica i a la biblioteca amb una fase de planificació, una de documentació i una de redacció i presentació de resultats al grup-classe.	<ul style="list-style-type: none"> - consulta de fonts diverses i fiables - nivell de reflexió - valoració del treball en equip (vg. G3)
E4- Fer una anàlisi crítica de textos amb poca complexitat sintàctica i semàntica però marcats culturalment tot indicant quines considera que són les marques culturals i raonant la seva resposta	Encàrrec de treball col.laboratiu: Lliurament d'unes graelles de protocol de lectura on es faran constar les marques culturals trobades i una descripció del context de la cultura d'origen contrastada amb la cultura pròpia.	<ul style="list-style-type: none"> - grau de correcció - nivell de documentació - nivell de reflexió en la justificació
E5- Localitzar marques culturals en textos relacionats amb els temes tractats emprant la tècnica de fer preguntes crítiques al text i de documentar-se per tal de donar-lis resposta	Encàrrec de treball col.laboratiu: Lliurament d'unes graelles de protocol de lectura on, d'una banda, es faran constar les preguntes crítiques fetes al text, les respostes i la font de documentació i, d'altra, les marques culturals trobades.	<ul style="list-style-type: none"> - aplicació de la metodologia - correcció en l'anàlisi - nivell de documentació - nivell de reflexió
E6- Fer una proposta de traducció per a algun text concret que estigui marcat culturalment havent pogut documentar-se abans (projecte de curs) [El tipus de projecte pot estar subjecte a canvis]	Lliurament d'una proposta de traducció acompanyada d'un protocol (written protocol) on es faran constar els problemes de traducció relacionats amb les marques culturals, les possibles traduccions, la traducció final i la justificació de la tria final.	<ul style="list-style-type: none"> - grau de correcció (barem de traducció) - originalitat - nivell de reflexió
G1- Treballar de manera	Redacció d'un portafoli	<ul style="list-style-type: none"> - seguiment de la

autònoma responsabilitzant-se del propi aprenentatge i del desenvolupament de les seves habilitats en base a les competències que s'han d'adquirir (relacionar les informacions obtingudes en fonts diverses, analitzar textos i sintetitzar les conclusions de l'anàlisi, organitzar i planificar, resoldre problemes de comprensió i de traducció de textos)

acompanyat de fulls de reflexió avaluadors de la forma de treball emprada.

creació del portafolis (càrpetes campus)

- grau de revisió a partir del feed-back de la docent
- nivell de reflexió en la selecció d'evidències i en la reflexió final

G2- Disposar de i actualitzar en el moment adient els coneixements del món bàsics

Seguiment de la participació en debats orals.

vg. E2

G3- Treballar en equip i de manera compromesa amb el grup de treball

Presentació d'un informe de seguiment de la resolució d'encàrrecs de treball col·laboratius.

valoració de l'1-5 dels ítems de la graella de treball en equip

G4- Dominar l'ús d'eines informàtiques bàsiques, tant del processador de textos com del tractament d'imatges i de cerca i documentació

Revisió dels lliuraments en format digital dels encàrrecs de treball i del portafoli.

valoració de l'1-5 dels ítems establerts en la FCHTD

G5- Comunicar-se adequadament, tant de manera oral com escrita en la seva llengua materna

Revisió de la correcció lingüística dels informes parcials i de l'informe final per al portafoli.

valoració holística del grau de correcció

Ponderació:

E1, E2, G2: 25%
 E3, E4, E5, G3, G4: 25%
 E6, G3, G4: 25%
 G1, G5: 25%

Nivell de documentació:

Nivell 1: diccionaris on-line lliures
 Nivell 2: nivell 1 + altres diccionaris (incl. monolingües)
 Nivell 3: nivells 1 i 2 + consulta dels apunts i de la viquipèdia
 Nivell 4: nivells 1, 2 i 3 + consulta d'altres fonts (pàgines web oficials, enciclopèdies ...)
 Nivell 5: nivells 1, 2, 3 i 4 + parlants nadius i documentació en llengua meta

Nivell de reflexió (cf. Bloom, Biggs, Pedragosa/Planas entre altres per més detall):

1. Coneixement (de terminologia, fets, convencions, tendències, principis teòrics...)
2. Comprensió (interpreta i extrapola a altres situacions, parafraseja ...)
3. Aplicació (en situacions concretes i particulars diferents de les situacions model)
4. Anàlisi (d'elements, de relacions, de principis; implica examinar, simplificar etc. per poder contrastar, relacionar i posar les bases per efectuar deduccions)
5. Síntesi i avaluació (producció d'un pla, derivació de relacions abstractes, fer judicis en funció de criteris, teoritzar, formular hipòtesis ...)

Bibliografia

- Andrade, Heidi Goodrich. "Using Rubrics to Promote Thinking and Learning", *Educational Leadership*, Volume 57 Number 5, 2000
http://www.smallschoolsproject.org/pdfs/coho103/using_rubrics.pdf [consulta 16/06/08]
- Bartrina, Francesca; Massana, Jordi; Pedragosa, Olga; Pujolàs, Pere; Santacreu, Josep; Soler, Joan. "Orientacions per a la programació d'assignatures adaptades al model de crèdit europeu". Vic (manuscrit) (setembre de 2003, aprovat pel CDU al juliol, de 2005)
- Biggs, John. *Calidad del aprendizaje universitario*. Madrid: Narcea 2005
- Bloom, Benjamin S., Hastings, J. Thomas y Madaus, George F. *Taxonomía de los objetivos de la educación*, Tomos I (conocimientos) y II (dominio afectivo). Alcoy: Marfil. 1973
- Delgado, Ana/ Oliver, Rafael. "La evaluación continua en un nuevo escenario docente." En: RUSC, 3/ 1, 2006 [www.uoc.edu/rusc] [consulta 16/06/08]
- Esteve, Olga/ Arumí, Marta. "La evaluación por competencias y el portafolio del estudiante". En *Actas del II Congreso Internacional de la Asociación Ibérica de Estudios de Traducción e Interpretación*. Granada: AIETI, 2005.
- Morales Vallejo, Pedro. "Los trabajos académicos basados en lecturas". 2007
<http://www.upcomillas.es/personal/peter/otrosdocumentos/Trabajoscasa.pdf> [consulta 16/06/08]
- Pedragosa i Xuclà, Olga/ Planas i Cuchi, Jordi. *Competències: definició i propostes de treball. Guies del professorat, 1*. Vic: Servei de Publicacions de la UVic. 2006
- Salinas, Dino. *¡Mañana examen! La evaluación: entre la teoría y la realidad*. Barcelona: Graó 2002

